

KINH PHẬT MẤU XUẤT SINH TAM PHÁP TẠNG BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐÀ

QUYỀN 23

Phẩm 28: NHÂN DUYÊN TÂN HOA (Phần 2)

Khi thuyết giảng chánh pháp Bát-nhã ba-la-mật-đà này, giữa đại hội gồm đủ các chúng Đại Bồ-tát, Bí-sô, Bí-sô-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, Trời, Người, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già và Nhân phi nhân..., Đức Thế Tôn biểu hiện tướng thần thông. Nhờ oai thần của Phật, nên mọi người đều được thấy A-súc Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác trong đại hội đầy đủ vô lượng công đức không thể nghĩ bàn, giống như biển sâu không lay động. Hàng Đại Bồ-tát, A-la-hán cõi ấy giống như đại Long vương, đã đoạn các lậu hoặc không còn phiền não, tâm và tuệ hoàn toàn giải thoát, việc làm đã xong, bỏ mọi gánh nặng hoàn toàn vô ngã, dứt hết các kết sử, chánh trí phát quang, tâm được tự tại và đầy đủ các công đức. Còn có vô lượng chúng sinh vây quanh như: Bí-sô, Bí-sô-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di và tám bộ chúng Trời, Rồng... cho đến được thấy các tướng trang nghiêm ở cõi Phật A-súc. Tuy chúng hội cho rằng tướng ấy là điều hiếm có, muốn chiêm ngưỡng nhưng không biết hình ảnh ấy từ đâu đến. Bấy giờ, Đức Thế Tôn thu hồi thần lực, bỗng nhiên chúng hội không còn thấy Đức Phật A-súc Như Lai và các tướng kia nữa.

Cùng lúc ấy, Thế Tôn bảo A-nan:

—Cả chúng hội này đều không còn thấy Đức A-súc Như Lai và các tướng ấy nữa. Ông nên biết các pháp cũng vậy, không thể đối nhau với mắt, pháp không thể đối pháp, pháp không thể thấy pháp. Thế nên chúng không từ đâu đến và cũng không đi về đâu.

Này A-nan! Vì tất cả pháp không có người biết, không có người thấy và cũng không có ai tạo tác cả. Vì sao? Vì các pháp như hư không, không phân biệt, các pháp sâu xa không thể nghĩ bàn. Ví như nhà ảo thuật không theo nhận các pháp, vì các pháp không chắc chắn, các pháp không có thọ nhận cũng vậy.

Này A-nan! Những Đại Bồ-tát hành như thế chính là hành Bát-nhã ba-la-mật-đà. Nhưng trong ấy cũng không có pháp chấp trước. Ai học như thế là học Bát-nhã ba-la-mật-đà và học như thế thì có thể trọng vẹn các pháp học.

Lại nữa, A-nan! Đại Bồ-tát nào muốn thành tựu Vô thượng Bồ-đề phải nêu học Bát-nhã ba-la-mật-đà này. Vì đối với các môn học thì Bát-nhã ba-la-mật-đà là cao lớn hơn hết, thù thắng vi diệu hơn hết, không còn pháp gì cao hơn, không pháp nào bằng và hoàn toàn không gì sánh bằng. Nó thường làm lợi ích an vui cho thế gian, người không nương tựa làm chỗ nương tựa. Người học như thế thì được chư Phật chấp thuận và khen ngợi.

Này A-nan! Các Đức Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác học pháp ấy rồi dùng ngón chân ấn xuống có thể làm chấn động cả tam thiên thế giới, cho đến mỗi bước chân đều có thể hiện các tướng thần thông, vì chư Phật có đầy đủ vô lượng công đức thù thắng.

Lại nữa, A-nan! Các Đức Phật học Bát-nhã ba-la-mật-đà ấy, nên đối với các pháp

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

trong ba thời, hiểu biết không gì trớ ngai.

A-nan! Thế nên ta nói người học Bát-nhã ba-la-mật-đa là cao lớn hơn hết, vi diệu thù thắng hơn hết, không còn pháp gì cao hơn, không pháp nào bằng và hoàn toàn không có gì sánh bằng. Ông nên biết, Bát-nhã ba-la-mật-đa vô cùng vô tận, không có bờ bến. Ai muốn đo lường Bát-nhã ba-la-mật-đa thì chính là đo lường hư không. Vì sao? Vì hư không vô lượng nên Bát-nhã ba-la-mật-đa vô lượng, hư không vô tận nên Bát-nhã ba-la-mật-đa vô tận, hư không bao la nên Bát-nhã ba-la-mật-đa bao la.

A-nan! Ta không nói Bát-nhã ba-la-mật-đa có hạn lượng vì danh từ các pháp có giới hạn, Bát-nhã ba-la-mật-đa không phải như thế nên không có giới hạn.

A-nan bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Vì nguyên nhân gì Ngài nói Bát-nhã ba-la-mật-đa không có hạn lượng?

Phật đáp:

–A-nan! Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa vô tận nên không có hạn lượng, Bát-nhã ba-la-mật-đa xa lìa nên không có hạn lượng. Do vô tận và xa lìa nên pháp không thể nắm bắt với sự không thể nắm bắt thì làm gì có hạn lượng. Thế nên, ta nói Bát-nhã ba-la-mật-đa không hạn lượng. A-nan! Chư Phật Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác thuở quá khứ đều sinh ra từ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nên Bát-nhã ba-la-mật-đa vô tận. Chư Phật Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác ở đời vị lai và hiện tại cũng vậy, nên Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng vô tận.

A-nan! Ta cũng sinh ra từ Bát-nhã ba-la-mật-đa, vì Bát-nhã ba-la-mật-đa vô tận. Chính nguyên nhân đó, nên Bát-nhã ba-la-mật-đa đã vô tận, đang vô tận và sẽ vô tận. Vì sao? Vì hư không tận thì Bát-nhã ba-la-mật-đa mới tận. A-nan, thế nên ta nói Bát-nhã ba-la-mật-đa vô tận.

Khi ấy, Tôn giả Tu-bồ-đề nghĩ: “Ta nên hỏi về ý nghĩa sâu xa mà Đức Phật vừa nói.” Nghĩ rồi Tôn giả bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa vô tận chăng?

Phật đáp:

–Tu-bồ-đề! Bát-nhã ba-la-mật-đa vô tận. Vì sao? Vì tất cả pháp không sinh giống như hư không nên vô tận.

Tu-bồ-đề bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Nếu tất cả pháp là không sinh thì Bát-nhã ba-la-mật-đa sẽ sinh như thế nào?

Phật đáp:

–Tu-bồ-đề! Vì sắc vô tận nên Bát-nhã ba-la-mật-đa sinh như thế; thọ, tưởng, hành, thức vô tận nên Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng sinh như thế. Tu-bồ-đề! Đại Bồ-tát hiểu biết như vậy nên Bát-nhã ba-la-mật-đa sinh cũng vậy. Hơn nữa, Đại Bồ-tát cũng nên quán: vô minh, hành, thức, danh, sắc, lục nhập, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh cho đến lão tử ưu bi khổ não đều vô tận thì Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng sinh như thế.

Tu-bồ-đề! Đại Bồ-tát nào dùng pháp vô tận ấy quán chiếu duyên sinh thì vị ấy chính là người tu Bát-nhã ba-la-mật-đa, không dừng lại ở quả vị Thanh văn, Duyên giác mà quyết định chứng Vô thượng Bồ-đề và an trú Nhất thiết trí. Khi ngồi đạo tràng Bồ-tát nên quán chiếu pháp duyên sinh như vậy, quán rồi không rời vào hai biên không trụ vào trung đạo, đó là pháp Bất cộng của Bồ-tát. Người quán như thế sẽ đạt được trí Nhất thiết trí.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

Tu-bồ-đề! Nếu Đại Bồ-tát bị thoái chuyển nơi đạo Vô thượng Bồ-đề, thì vì ấy không thể thành tựu phương tiện thiện xảo, cũng không thể biết. Thế nào là Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa? Thế nào là pháp vô tận sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa? Thế nào gọi là dùng pháp vô tận quán chiếu các duyên sinh?

Tu-bồ-đề! Đại Bồ-tát nào không còn thoái chuyển Vô thượng Bồ-đề thì mới có thể thành tựu phương tiện thiện xảo và cũng có thể hiểu biết. Đại Bồ-tát hành như thế là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, dùng pháp vô tận phát sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa và cũng dùng pháp vô tận ấy quán chiếu các duyên sinh.

Tu-bồ-đề! Khi Đại Bồ-tát quán chiếu các duyên sinh như thế thì không thấy có pháp chẳng do duyên sinh, không thấy có pháp thường, pháp cứu cánh, pháp kiên cố, cũng không thấy có người tạo tác và người tiếp nhận.

Tu-bồ-đề! Khi Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa và niêm pháp vô tận như thế thì phát sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa như lý, đến lược dùng pháp vô tận quán chiếu các duyên sinh thì vị ấy không thấy sắc; không thấy thọ, tưởng, hành, thức; lại cũng không thấy vô minh, hành, thức, danh sắc, lục nhập, xúc, thọ, ái, hữu, sinh, lão, tử, ưu bi khổ não và không thấy cõi Phật này, cõi Phật kia, cũng không thấy có pháp của cõi Phật này và không thấy có pháp của cõi Phật kia.

Tu-bồ-đề! Lúc Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế thì tâm của ma ác rất kinh sợ, ưu sầu, khổ não.

Tu-bồ-đề! Ví như người có cha mẹ qua đời, họ rất thương tiếc đau buồn khổ não, tâm trạng của ma cũng vậy.

Tu-bồ-đề bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Chỉ một ma ác sinh khổ não hay tất cả các ma ác đều khổ não?

Phật bảo Tu-bồ-đề:

–Khi Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế thì tất cả ma ác trong tam thiền thế giới đều ưu sầu khổ não, bọn chúng đều không thể ngồi yên nơi tòa mình. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa ấy thì tất cả Trời, Người, A-tu-la trong thế gian không thể lay chuyển được và tất cả ma ác không thể quản thúc.

Tu-bồ-đề! Thế nên Đại Bồ-tát muốn thành tựu Vô thượng Bồ-đề thì phải hành Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nhờ hành Bát-nhã ba-la-mật-đa này nên Đại Bồ-tát được viên mãn các pháp Ba-la-mật-đa như: Bố thí ba-la-mật-đa, Trì giới ba-la-mật, Nhẫn nhục ba-la-mật, Tinh tấn ba-la-mật, Thiền định ba-la-mật. Các pháp Ba-la-mật-đa đã được viên mãn, đồng thời các pháp thiện cũng viên mãn, bên cạnh đó tất cả phương tiện và nguyện lực cũng đều đầy đủ.

Hơn nữa, Tu-bồ-đề! Nếu Đại Bồ-tát muốn quy nạp các phương tiện quyền xảo thì nên hành Bát-nhã ba-la-mật-đa này, lại còn phải niêm pháp vô tận phát sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa như lý. Lúc hành và niêm như thế, Đại Bồ-tát bắt đầu sinh tâm như vầy: Các Đức Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác hiện đang thuyết pháp khắp các thế giới a-tăng-kỳ trong mười phương, Nhất thiết trí của các Ngài phát sinh từ Bát-nhã ba-la-mật-đa. Chư Phật đã thành tựu ta cũng sẽ thành tựu như vậy.

Tu-bồ-đề! Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, ngay khoảnh khắc ấy sinh tâm như thế thì vượt hơn công đức của các Bồ-tát khác, họ phải trải qua hàng hà sa kiếp bố thí. Ông nên biết, vị ấy đã đứng đầu vào hàng không thoái chuyển và được các Đức Phật hộ niêm.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

Tu-bồ-đề! Ông nên biết, Đại Bồ-tát trong khoảnh khắc sinh tâm như thế, đầy đủ các công đức như thế, hoặc những vị một ngày hay hơn một ngày sinh tâm như thế, đều được các Đức Phật hộ niệm, những nơi sinh ra đều là cõi Phật, đầy đủ các công đức, được các Ngài khen ngợi, ở khắp mọi nơi là lợi ích lớn cho chúng sinh.

Tu-bồ-đề! Khi Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sinh tâm như thế và còn niêm vê pháp vô tận phát sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa như lý. Như Bồ-tát Hương Tượng ở cõi Phật A-súc hành Bát-nhã ba-la-mật-đa và tu phạm hạnh, những Đại Bồ-tát ở cõi ta cũng thế.

M